

wereld contact

- *Reisverslag
Zuid-Afrika*

- *New York,
New York*

- *Uitnodiging
Reismarkt*

TERST:
LINDA VAN WIJK
FOTOGRAFIE:
DAAN VAN DORSSER

AFRICAN BEAT

Zuid-Afrika, na iedere bocht

Linda van Wijk (32) en Raoul Jacobs (37) maken één keer per jaar een verre reis. Om Zuid-Afrika in drie weken rond te trekken, huurden ze een auto en stippelden van te voren een route uit. 'Zuid-Afrika verandert na iedere bocht,' vertellen ze.

'Het land heeft een diepe indruk op ons gemaakt. Niet alleen qua natuur, maar ook vanwege het stukje tastbare Nederlandse geschiedenis en de mensen die er wonen.'

In de bosjes probeert een olifant zich te verschuilen. Wij hebben hem gezien en rijden er zachtjes naar toe. Het enorme beest is nog maar twee meter van onze auto verwijderd als hij zijn enorme kop naar ons toe draait, toertert en met zijn oren begint te flapperen. Ik zit achter het stuur en kijk stijf van schrik opzij naar Raoul, mijn reisgenoot. 'Volgens mij is 'ie boos', merk ik op. Nog geen seconde later dendert de prehistorische kolos stampvoetend op ons af. 'Gas erop!' roept Raoul. Ik trap zenuwachtig het gaspedaal tot de bodem in. Onze auto stuift weg. Net op tijd om niet onder de voet gelopen te worden. In de achteruitkijkspiegel zie ik de olifant de asfaltweg oversteken en in een zee van groen verdwijnen. Nog trillend van schrik rij ik verder, terwijl ik de bosjes afspeur naar nog meer groot wild dat ons zou kunnen aanvallen. 'Wat zou de reden zijn geweest dat die olifant zo boos werd?', vraag ik.

'Volgens mij kwam je gewoon veel te dichtbij', lacht Raoul. 'Man, we konden hem bijna aanraken!' We rijden een berg op en stappen uit om even bij te komen. Hiervandaan hebben we een fantastisch uitzicht over het Krugerpark. Het groene bladerdak reikt tot aan de horizon. De Krugerwildtuin, zoals de Afrikaners het park noemen, is net zo groot als Nederland en bestaat al honderd jaar. Ik stel me voor hoe de eerste auto's, met koloniale inzittenden die misschien wel Nederlands spraken, door ditzelfde park reden.

The Big Five

Tijdens de gamedrives, gedurende de zonsopkomst en -ondergang, zien we 'The Big Five': olifant, buffel, neushoorn, leeuw en luipaard (some people have all the luck). Het park barst van de giraffes, impala's, apen, gnoes, nijlpaarden, krokodillen, hyena's, zebra's en vogels. 'Daar staan vier auto's op

een kluitje', roep ik. 'Zeker weten dat er iets te zien valt!' Er liggen drie leeuwinnen midden op het warme asfalt te zonnen. Opzij gaan voor auto's? Nee hoor, de leeuwen maken geen enkele aanstalten om op te staan. Het lijkt wel of alle dieren hier mak zijn, zo dichtbij kun je komen. Behalve die olifant dan. 'Olifanten leven in kuddes', legt een parkwachter ons later uit. 'Soms wordt er een mannetje afgestoten door de groep. Dat worden chagrijnige oude olifanten, die vrij agressief kunnen zijn.' Laten wij nou net zo'n eenling tegenkomen.

Koning van Swaziland

We hebben in totaal drie weken om door Zuid-Afrika te reizen. Om onze tijd zo efficiënt mogelijk in te delen hebben we een auto gehuurd. Na Johannesburg, Pretoria, de Blyde River Canyon en de mijnstadjes in de kleine Drakensbergen rijden we, na een paar dagen Krugerpark, over een hoge bergpas Swaziland binnen. Slaan fruit in op de markt in de hoofdstad Mbabane en bezoeken een museum in de koninklijke vallei. Op een zwart-wit foto staat een Britse officier in een smetteloos wit uniform die de koning van Swaziland, getooid met veren en gekleed in een luipaardvel, de onafhankelijkheid verklaart. Het contrast is enorm. Bij officiële gelegenheden dossen de Swazi's zich nog steeds zo uit. We moeten flink doorrijden om het landje dezelfde dag nog uit te komen. Om zes uur 's middags gaan de grenzen van het

Koninkrijk namelijk dicht. We rijden direct door naar de kust. Een tropische bui verandert de gravelwegen in modderpoelen. Het valt ons op dat er in dit deel van KwaZulu Natal nauwelijks blanken wonen. Het onweert.

Dolfijnen

De volgende morgen stuiteren we in een zodiac over de schuimkoppen en spuiten dan de open zee op. De hemel is strakblauw en de zon brandt. Achter ons wordt de verlaten strook strand met daarachter een eindeloos groen bladerdak, kleiner. We zijn op weg naar de zuidelijkste tropische riffen ter wereld. Er zwemt een school dolfijnen

met onze boot mee. Boven het 'seven mile reef' voor de kust van Sodwana Bay laten we ons, met duikapparatuur en al, achterover uit de boot vallen. De kustwateren vanaf de grens met Mozambique tot St. Lucia in Zuid-Afrika zijn verklaard tot onderwater-reservaat. En niet voor niets. Er zijn zoveel verschillende soorten felgekleurde tropische vis dat ik het gevoel heb in een aquarium te zwemmen. We flipperen langs steile dalingen en paddestoelvormige koralen. Ik kom ogen tekort om al het moois te registreren. Af en toe stoot Raoul mij aan om me ergens op te wijzen. We zien een murene volledig uit zijn hol kronkelen, een giftige steennis die zich prachtig kan camoufleren, een rog met een tijgerprint en een enorme manta die over een zandplaat naast het rif wegwaaiert. De 'divemaster' laat zien dat je dwars door de enorme scholen gele visjes heen kunt zwemmen. Ze wijken uiteen. Laten jou erdoor en sluiten zich

weer tot een eenheid zodra je verder zwemt. We volgen zijn voorbeeld. De 'divemaster' duwt een haaiantand in mijn handen. Ik schrik me rot. Kijk schichtig om me heen of er misschien één zwemt.

Afrikaans

De blanken hebben van Zuid-Afrika een geïndustrialiseerd eerste wereld land gemaakt met een prima infrastructuur, waar het wegen, telefoon en elektriciteit betreft. Daar staat tegenover dat we ook echte armoede zien, zoals je die in de derde wereld ziet. Grote delen van de zwarte bevolking leven in rieten hutjes of kilometerslange sloppenwijken. Dat staat in schril contrast met de luxe villa's van rijke blanken, die uit angst voor de zwarte bevolking grote honden hebben aangeschaft en metershoge muren hebben laten bouwen met daarbovenop nog eens prikkeldraad dat onder stroom staat. We komen in de 'cultural villa-

anders

KWAZULU NATAL

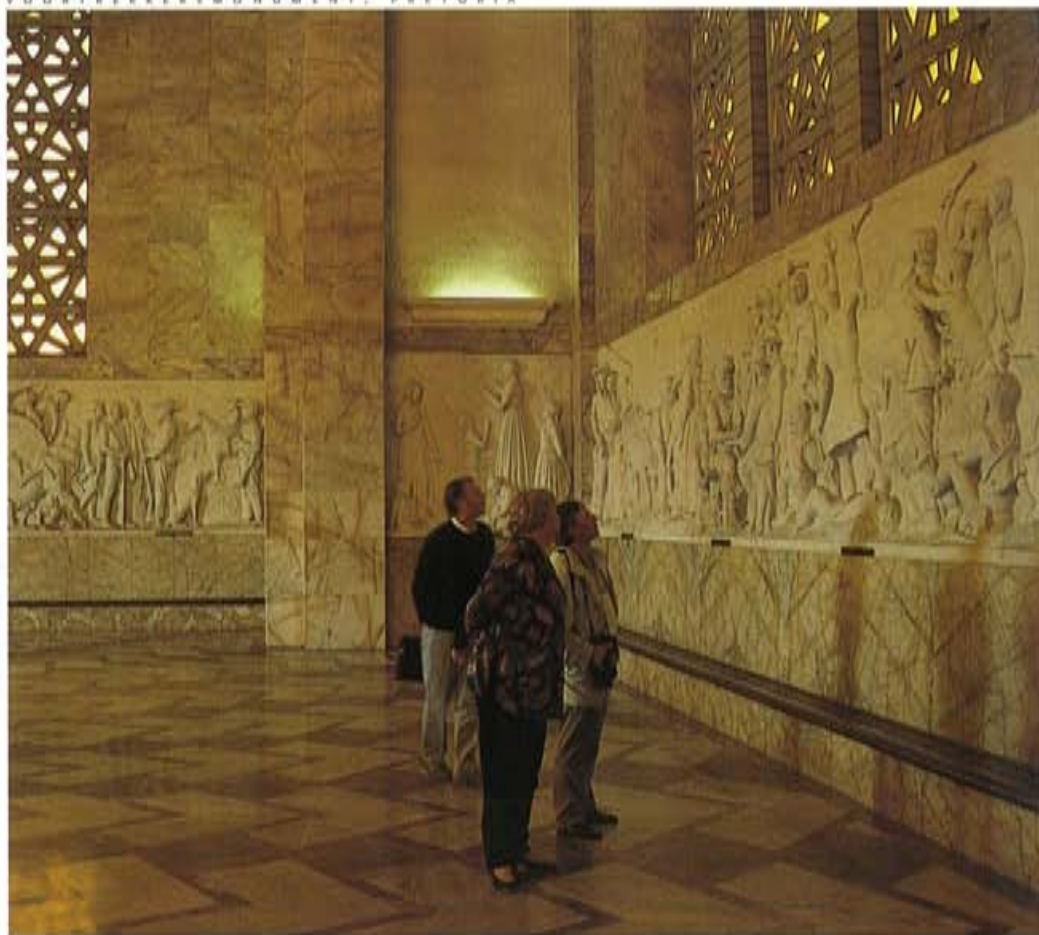

LOKALE MARKT BIJ BIG BEND, SWAZILAND

ges' veel te weten over de zwarte stammen zoals de Zulu's en de Ndbele die nog steeds volgens eeuwenoude familie tradities leven. Die manier van leven staat haaks op het blanke kapitalisme waarbij het leven niet draait om tradities maar om geld. Veel zwarte jongeren maken zich los uit hun familie structuur om het kapitalisme na te jagen. Want zo'n dikke auto en mobiele telefoon: dat willen zij ook wel. Maar het is niet alleen blank versus zwart. Ook de zwarte stammen verschillen onderling regelmatig van mening. We spreken onderweg bange, racistische blanken, haatdragende, egoïstische zwarten en alles wat daartussenin zit. Voor velen zijn de maatschappelijke spanningen dé reden om niet meteen te emigreren naar dit land dat qua natuur en klimaat ideaal lijkt. Reizend wordt je onvermijdelijk geconfronteerd met een stukje Nederlandse geschiedenis. Al is het maar door het Afrikaans, een grappig verbasterd Nederlands, dat je overal om je heen hoort spreken. Door blank én zwart.

VOORTREKKERSMONUMENT, PRETORIA

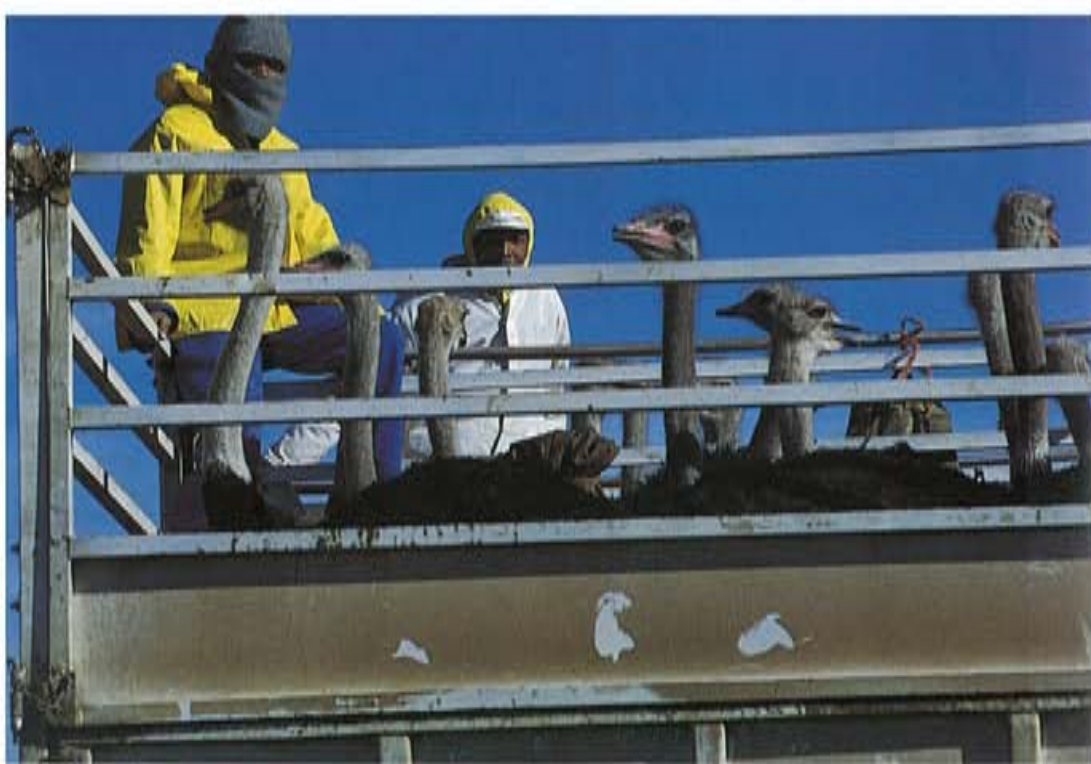

Mix van culturen

De ingewikkeldheid van de Zuid-Afrikaanse maatschappij is voor ons het meest intrigerende aspect van de reis. Zuid-Afrika is na iedere bocht weer anders. Niet alleen qua uitzicht maar ook qua sfeer en mentaliteit. Net als we denken het verknipte verleden te begrijpen, komen we in aanraking met het nieuwe Zuid-Afrika en blijkt dat je hier werkelijk niets in hokjes kunt stoppen! De vermenging van blank en zwart sijpelt langzaam door in de samenleving in de vorm van gemengde schoolklassen en een veranderende verdeling van kennis, macht en rijkdom. Er is een zwarte middenklasse ontstaan, naast de reeds bestaande groep Indiërs. Gemengde stelletjes lopen in de grote steden hand in hand over straat. We spreken aan lager wal geraakte blanken en rijke zwarten. Veel blanke Zuid-Afrikanen leven tussen hoop en angst voor de toekomst. In een maatschappij waar de zwarte meerderheid nu al weer tien jaar meetelt, is het verleden nog lang niet rechtgezet. Dat beseffen zij ook wel. De integratie van blank en zwart zal nog wel een tijdje in beslag nemen. Wij raken onderweg niet uitgepraat over deze fascinerende mix van verschillende culturen. Je kunt niet precies vertellen hoe het zit. Of wat de oplossing is.

Drakensbergen

De Drakensbergen liggen nog verborgen in de mist als we 's morgens vroeg beginnen aan een wandeling door een kloof in het Royal Natal Park in de Drakensbergen. We zien apen en suikerbossies (de nationale bloem). De mist trekt op. Het blijft vochtig. De zandstenen rotsmuren van de 'gorge' zijn wit, oranje en zwart. Alsof iemand bovenaan de kloof verf langs de muren naar beneden heeft laten druipen. Er groeit mos op de wanden. Eén keer steken we het stroompje met ronde keien over. Het water is zo helder als een bergbeek in de Alpen. Via een glibberige touwladder komen we bij een grot vanwaar we uitzicht hebben op een enorm amfiteater van steen dat we gister al vanuit de verte zagen liggen toen we aan kwamen rijden. De ronde canyonwand is de kroon van het Royal Natal Park. Op de terugweg komen een aantal gemengde schoolklassen ons tegemoet en is het gedaan met de rust. Mevrouw Vorster, de eigenaresse van het winkeltje, in het park is verbaasd als we tussen de middag alweer terug zijn. Helemaal bij de grot geweest? Jazeker. Ze maakt een praatje in het Afrikaans en moet op haar beurt lachen om ons taaltje. We trekken onze berg-

STRUISVOGEL MIGRATIE

schoenen uit en gaan languit in het gras liggen, met uitzicht op de machtige bergen en een heerlijk voldaan gevoel.

Woestijn

Via slingerwegen en een schitterende bergpas rijden we de woestijn in die 'The Little Karoo' heet. Alweer verrast Zuid-Afrika ons met een totaal ander landschap. De gele kleur overheerst. We zijn de enige auto. De asfaltweg klieft een eindeloze vlakte in tweeën. De horizon trilt in de zinderende hitte. Texas ziet er vast ook zo uit. In deze mensonvriendelijke omgeving gedijen struisvogels uitstekend. Je vind hier enorme farms. Honderden dieren staren ons aan van achter de omheiningen. In Oudtshoorn vinden we een Bed & Breakfast bij een Afrikaanse familie thuis. Zij hebben een landhuis waar je in kunt verdwalen en een tuin vol schaduwrijke bomen. Bij het zwembad, waar we het stof van ons afspoelen, komen we nog meer Nederlanders tegen. Het Afrikaanse gastgezin raadt ons aan om de 'Highgate Ostrichfarm' te bezoeken. 'Er zijn meerdere vogelstruisvertoonplaatsen opengesteld voor publiek, maar deze is nog steeds in werking,' leggen zij uit. 's Avonds doen we ons tegoed aan een gebarbecuede struisvogelburger en de volgende morgen zitten we als een stel koloniale met een kopje thee onder enorme schaduwrijke bomen op het terras van de 'Highgate' ranch.

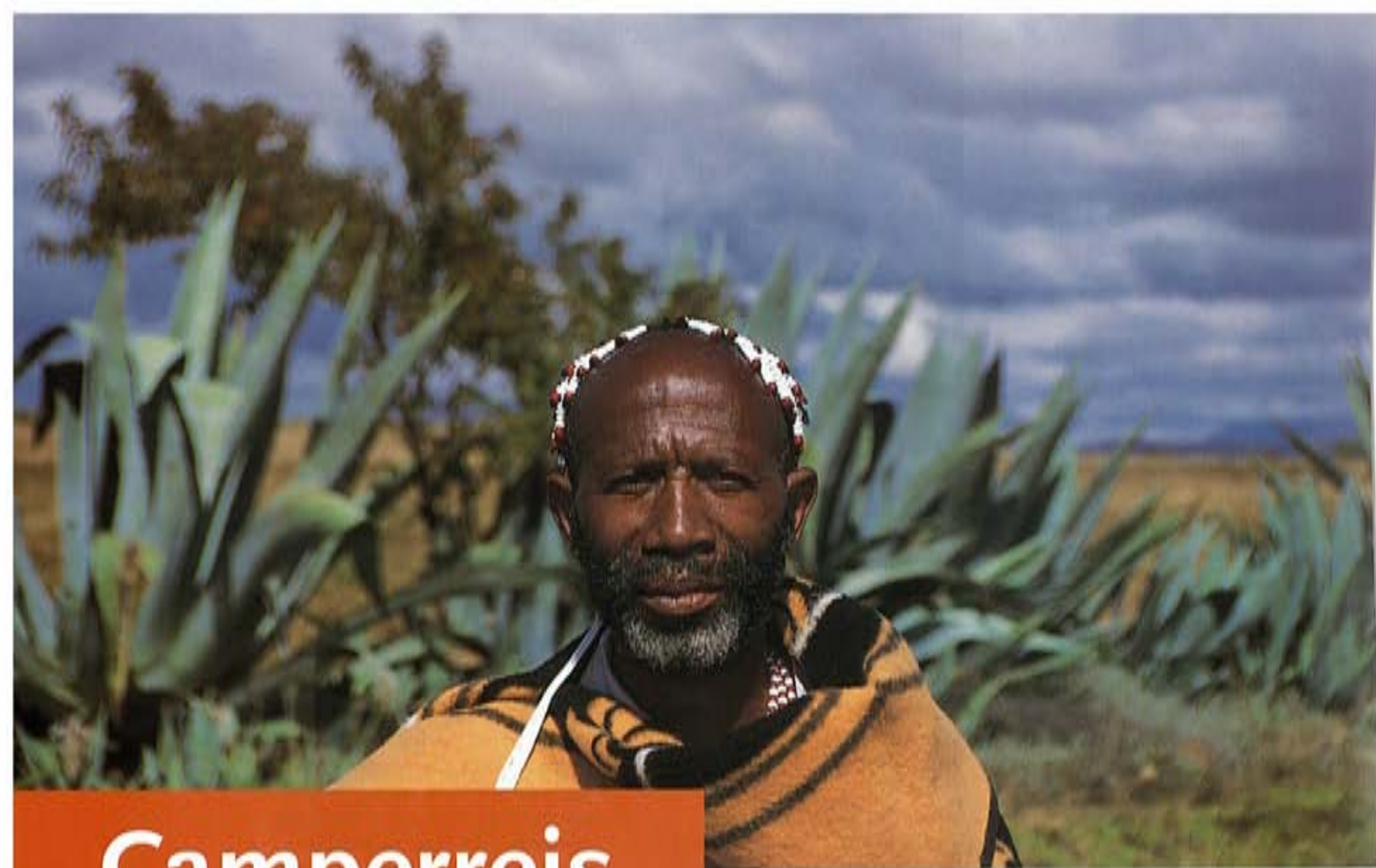
Struisvogels

Net als honden raken deze enorme beesten hun overvloedige hitte kwijt door te hijgen. Als we de beesten mogen voeren, komen ze op hun platvoeten aanrennen, kijken ze ons met een

domme blik in hun starende, uitpuilende ogen aan terwijl hun bekken wijd open hangen van het harde hijgen. Als ze ergens van schrikken, knijpen ze hun ogen stijf dicht. Van angst. Het zijn hele vreemde beesten. Als er voldoende toeristen zijn, kan de rondleiding beginnen.

Kaapstad

De Zuid-Afrikanen zijn trots op de beroemde 'Garden Route' met bos, zee en gezellige kustplaatsjes. Omdat dit gedeelte van Zuid-Afrika naar onze zin iets te geciviliseerd is, hebben wij meer tijd gestoken in het oostelijke - meer avontuurlijke - deel van Zuid-Afrika. We rijden wel naar Jeffrey's Bay, een wereldberoemde golfsurfstek en langs de Bloukrans pas, waar je een bungy-jump kunt maken vanaf een 216 meter hoge brug en Hermanus, de walvisstad. Jammer genoeg is het walvisseizoen al over. De laatste dagen spenderen we in en rond Kaapstad. Een heerlijke mondaine stad geflankeerd door sloppenwijken. De haven van Kaapstad is een luxe plek met veel restaurantjes, winkels, een IMAX bioscoop en terrasjes met uitzicht op de Tafelberg, de berg die deze wereldstad markeert. Natuurlijk bezoeken we 'Kaap de Goede Hoop' en de verdwaalde pinguïnkolonie. De arctische beesten schijnen de temperatuur van rond de dertig graden wel prima te vinden! Vanuit Kaapstad maken we dagtochten om plaatsjes als Stellenbosch en de omliggende wijnvelden te bezichtigen. Veel boerderijen zijn herkenbaar onder Nederlandse architectuur gebouwd. Bruinverbrand en vol vraagtekens over het heden en de toekomst van Zuid-Afrika gaan we weer naar huis. Wat een fantastisch land!

Camperreis Zuid-Afrika

Voor het derde jaar organiseert Wereldcontact een eigen begeleide camperreis door het fascinerende Zuid-Afrika. De eigenaar van de campers is een Nederlander en heeft kwaliteit hoog in zijn vaandel staan. U rijdt onder begeleiding van een Nederlandsprekende tourleider in een groepje van maximaal 14 campers van Johannesburg naar Kaapstad of v.v., langs tal van landschapelijke en culturele hoogtepunten. De met zorg uitgekozen campings zijn voor u gereser-

veerd. U kunt elke dag in uw eigen tempo de route naar de volgende overnachtingsplaats afleggen. Iedere avond spreekt de tourleider de route van de volgende dag met u door. U krijgt uiteraard tips over bezienswaardigheden onderweg en als u dat wilt, kan hij u ook tijdens de rit begeleiden. 's Avonds kunt u ook ervaringen uitwisselen met andere deelnemers. Het tempo van de reis geeft u voldoende tijd om te genieten van het landschap en de vriendelijke mensen die u ongetwijfeld zult ontmoeten.

Camperreis Zuid-Afrika

33 dagen begeleide camperreis
vanuit Amsterdam (4293 km)

Dag 1 AMSTERDAM-JOHANNESBURG. Vertrek vanaf Schiphol naar Johannesburg.

Dag 2 JOHANNESBURG-PRETORIA (D). U wordt op de luchthaven ontvangen door een Nederlandsprekende vertegenwoordiger van Bobo Campers, die u naar het verhuurstation nabij de luchthaven brengt. Hier krijgt u uitleg over het rijden met uw camper. Onderweg of op de camping kunt u de eerste inkopen doen. 2 Overnachtingen op camping Roodeplaatdam ten oosten van Pretoria. 's Avonds een 'welkomabraai' (85 km).

Dag 3 PRETORIA. Vandaag een dag om uit te rusten van de reis en de eerste indrukken op te doen van Zuid-Afrika. U maakt gezamenlijk per bus een stadsrondrit met een bezoek aan o.a. het Paul Krugerhuis, de Parlementsgebouwen en het Voortrekkersmonument.

Dag 4 PRETORIA-SABIE. U rijdt de provincie Mpumalanga binnen en volgt een prachtige route door heuvelachtig landschap met indrukwekkende uitzichten. U kunt ook een korte omweg

maken om de Sudwalagrotten met hun bijzondere druipsteenformaties te verkennen. Overnachting op camping Merry Pebbles Resort bij Sabie (350 km).

Dag 5 SABIE-BLYDEPOORT. U rijdt in noordelijke richting via het voormalige goudelversstadje Pilgrim's Rest. Overnachting in Aventura Blydepoort. Deze camping ligt op 1700 m boven de zeespiegel en u heeft hier een prachtig uitzicht op de Blyde-rivierspoort met de 'Drie Rondavels' (130 km).

Dag 6 BLYDEPOORT-KRUGERPARK. U daalt vandaag zo'n 1200 m van het Hoogveld richting Hoedspruit. Via de Orpen Gate rijdt u het Krugerpark binnen. Dit uitgestrekte nationale park herbergt een zeer grote verscheidenheid aan wild, waaronder de 'Big Five': leeuw, buffel, olifant, neushoorn en luipaard. De komende 2 nachten verblijft u in Satara-restcamp te midden van de nachtelijke dieregeluiden (190 km).

Dag 7 KRUGERPARK. Een vrije dag om met uw camper in alle rust het wild te bekijken. Houd uw camera in de aanslag, want u zult zeker veel wilde dieren zien. 's Avonds maakt u een safari in een open 4WD-terreinwagen.